

ИНФОРМАЦИОНЕН ТУЛ

Приложение към брой 3/2001
на Информационен бюлетин
„Реформата в местното самоуправление“

КАРПАТСКИ ЕВРОРЕГИОН

*Страни членки: Унгария,
Полша, Румъния, Словакия,
Украйна*

Население: 14 014 900

Площ: 132 800 кв. км

*Езици: полски, румънски,
унгарски, словашки,
украински, ромски, немски*

Основан в резултат на инициативата на Унгария, Полша, Румъния, Словакия и Украйна, с над 10 млн жители и площ около 100 000 кв. км, **Карпатският еврорегион е първият еврорегион в Централна Европа**. Уникален е сред останалите 100 трансгранични структури на сътрудничество в света и е истински микрокосмос на Нова Европа. Макар огромното разнообразие по отношение на езици, религия и етнически групи да е характерен белег за региона, зоните на всяка от страните, принадлежащи на еврорегиона, имат и много общи белези. Общата история и география, приликите в

икономическото развитие и общите стремежи към икономически просперитет и социална интеграция създават чувството за единна общност.

Историята е свързващ елемент за страните от Карпатския регион, който е бил част от монархията на Хабсбургите от края на 18 век до 1918 г. По-голяма част от основната инфраструктура на региона - транспорт, комуникации, образование и банкови системи - е развита с цел интегриране на различните култури в Австроунгарската империя.

В районите на Карпатския еврорегион като основна икономическа дейност доминира **селското стопанство**. Областта често е пренебрегвана по отношение на финансови възможности: голямото разстояние до по-големите градове и липсата на познания за региона до голяма степен спъват държавните и чуждите преки инвестиции. Недостатъчните трансгранични връзки, лошите телекомуникационни системи и неефективното използване на работна ръка също са спънка за икономическото развитие.

ФРМС приветства АДО „Дунав“, която играе координираща роля в изграждането на Еврорегиони на трансгранично сътрудничество между Република Румъния с центрове Видин, Свищов, Русе и Силистра. В подкрепа на тази чудесна инициатива ви представяме настоящата информация за Карпатския Еврорегион.

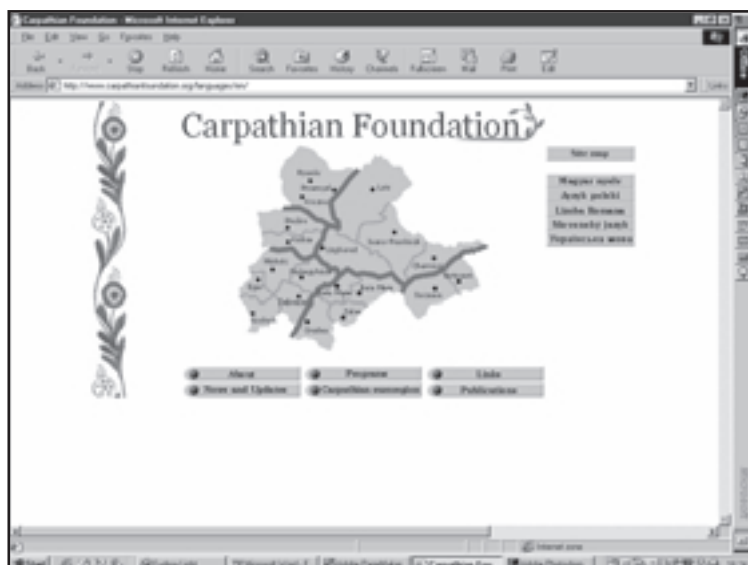
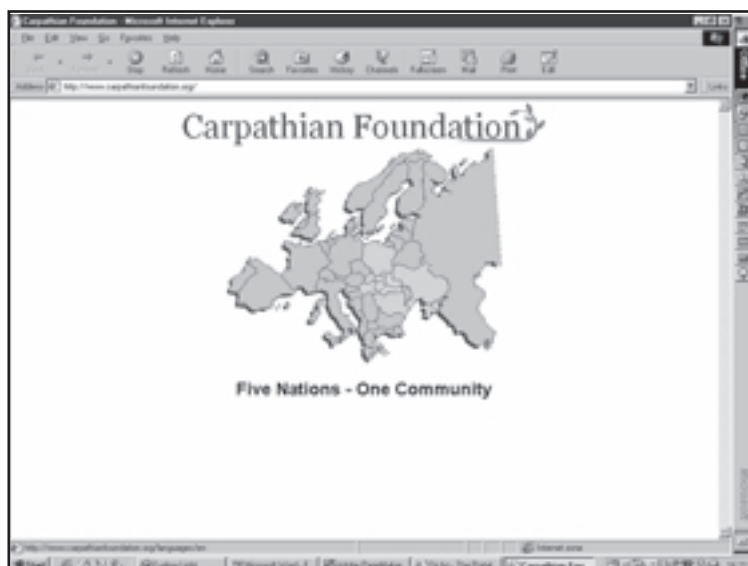
КАРПАТСКАТА ФОНДАЦИЯ

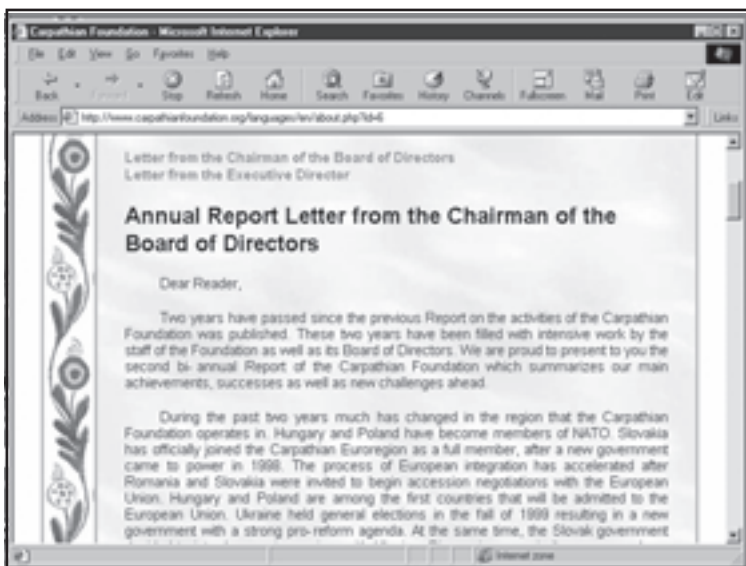
Карпатската фондация е единствената по рода си трансгранична общностна фондация, която осигурява ресурси и техническо подпомагане на **селски райони, НПО и местни власти**, фокусирайки дейността

си предимно върху икономическото развитие и трансграничните дейности. Тя стимулира развитието на обществено-частни партньорства, като включва трансгранични и междуетнически подходи при осъществяването на регионално и общинско развитие и при предотвратяването на конфликтни ситуации.

Първоначално наричана Фонд за развитие на Карпатския еврорегион, фондацията е основана през 1994 г. от Института за проучвания Изток - Запад с щедрата подкрепа на Фондация „Чарлз Стюарт Мот“. Идеята за развитие на този тип фондация в източната част на Централна Европа се ражда като резултат от убеждението, че подкрепата за демокрацията, икономическото развитие и трансграничното сътрудничество на местно и регионално ниво е в основата на стабилна и демократична Европа. Дейността на Карпатската фондация се финансира от Фондация „Чарлз Стюарт Мот“, Институт Изток - Запад, Отворено общество - Будапеща, Фондация „Сорос“.

Мисията на Карпатската фондация е да стимулира добрите съседски взаимоотношения, социалната стабилност и икономическия прогрес в междуграничните райони на Унгария, Полша, Румъния, Словакия и Украйна. Това става посредством финансова и техническа помощ при осъществяването на проекти, които дават резултати за общините и от двете страни на националната граница и които повишават стандарта на живот на хората от по-малките градове и села от провинциалните области на Карпатите. Карпатската фондация работи за обновяване на региона чрез стимулиране на сътрудничеството в областта на интегрираното общинско развитие, трансгранично и междуетническо сътрудничество.

Целите на Карпатската фондация са:

- ◆ Укрепване на местната демокрация и развитие на гражданското общество чрез стимулиране на местните дейности и отговорности;
- ◆ Стимулиране капацитета на организации с идеална цел и организации на местно ниво, чиято работа отговаря на общински и регионални нужди;
- ◆ Осъществяване на трансгранично и междуетническо сътрудничество, обмен на информация и прилагане на успешни практики;
- ◆ Стимулиране на гражданското участие в местното и регионалното развитие;
- ◆ Стимулиране сътрудничество между НПО, местни власти и бизнес сектора.

Карпатската фондация играе няколко ключови роли:

- ◆ **Обединяваща сила:** свързва частен, публичен и бизнес сектори;
- ◆ **Фасилитатор:** стимулира трансграничното сътрудничество и изгражда доверие между различните етнически групи;
- ◆ **Иноватор:** определя и разпространява нови подходи за местно и регионално развитие;
- ◆ **Осигурява техническа помощ** за местните власти и НПО;
- ◆ **Дава финансова подкрепа** на местни и регионални инициативи, засягащи неправителствените организации и местното самоуправление;
- ◆ **Посредник:** ангажиран и безпристрастен интермедиатор между местно - регионално, регионално - национално, регионално - европейско нива.

През първите три години от създаването си Карпатската фондация е предоставила финансова помощ на 172 организации, възлизаща на 1 млн. щ. д. Получателите на грантове включват както

местни власти и дейностите им по организиране на семинари на тема „Развитие на трансграничен туризъм“, така и ТВ-програми, които отразяват проекти за общинско развитие в планинските райони и Ромско местно самоуправление. Организируют се семинари на тема „Как местните власти да стимулират междуетническото сътрудничество“. Броят на грантове значително се е увеличил, както и допълнителните помощи от Институт „Отворено общество“.

Карпатската фондация се занимава предимно със следните финансиращи програми:

ПРОГРАМА „ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ“

Тази програма засилва капацитета на местните власти и неправителствените организации и ги подготвя адекватно да отговорят на нуждите на местно ниво. Тя съдържа 3 компонента:

- ◆ Грантове за изграждане на капацитет - до 5 000 щ. д. - за дейности, ориентирани директно към местните нужди, стимулиращи програмния и управленския капацитет на организациите получатели;

- ◆ Микрогрантове - до 2 500 щ. д. - за местни инициативи;

- ◆ Обучителна и техническа помощ - до 10 000 щ. д. - осигурена от неправителствени организации, посредством тристранни договори, като една или повече организации осигуряват поредица от семинари на теми, свързани с подобряване управленските умения на НПО и на местното самоуправление в региона.

ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ИНТЕГРИРАНИТЕ ПРОВИНЦИАЛНИ ОБЩНОСТИ“

Предназначена да стимулира по-мощни дългосрочни проекти или съвкупност от взаимосвързани проекти, които посредством един определен компонент да обединяват петте страни. Тези грантове се предоставят на местните власти и/или на неправителствени организации, които подкрепят проекти, свързани със стимулиране развитието на малките градове и села в планинските райони. За целите на тази програма развитието на интегрираните

общини се определя като икономическо развитие, което отговаря на нуждите на обществото и е ориентирано в посока подобряване на жизнената среда и култура. Разпределени са дългосрочни грантове до 160 000 щ. д.

ПРОГРАМА „ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО“

Тази програма стимулира трансграничното и междуетническо сътрудничество по отношение на икономика, среда и култура. Средствата, отпуснати по програмата, възлизат на 25 000 щ. д.

Карпатската фондация е най-голямата международна фондация, която функционира в този регион на Европа. В качеството си на организация, която работи директно с хората, на които е предназначена да служи, за фондацията и нейната мисия е от огромно значение тя да поддържа и постоянно развива собствената си мрежа на местно ниво. За целта тя е създавала свои клонове в различни райони. По този начин директорите, отговорни за прегледа, предоставянето и надзора върху разпределяне на субсидиите, могат отблизо да осъществяват мониторинг по проектите, подкрепяни от фондацията. Това позволява на хората, работещи в тази сфера - местни политици, екипи на местни НПО, да осъществяват директен контакт и да получават достъп до опита на фондацията.

Основните административни единици на фондацията се намират в Кошице, Словакия, с регионални клонове в провинциалните райони на Унгария, Полша, Румъния, Словакия и Украйна. От централното седалище в Кошице се координират всички дейности на фондацията, оценяват се грантовете и се разпределят финансовите средства. ◆

Адрес на Карпатската фондация:

Hlavna 70
040 01 Kosice, Slovakia
phone: +421 95 622-1160
fax: +421 95 622-1150
e-mail: fdce@changenet.sk